

Koirapentueilla todettu herpesvirusinfektioita

Evirassa (nykyinen Ruokavirasto) todettiin syksyn kuluessa hieman tavallista enemmän herpesvirusinfektion aiheuttamia sairastumisia koiranpennuissa. Sairastuneita pentuja tuli tutkittavaksi neljästä eri pentueesta eri puolilta Suomea.

Herpesvirus (canid herpesvirus 1, CHV-1) on syytä pitää mielessä aina pienten koiranpentujen sairastuessa, varsinkin jos samanaikaisesti sairastuu useampi pentu. Tyypillisesti sairastuvat alle kolmen viikon ikäiset pikkupennut. Pennuilla ilmenee yleensä äkillistä apatiaa ja heikkoutta sekä jatkuvaa, valittavaa itkua. Pennut lakkaavat imemästä ja saattavat aristaa kosketusta ja menehtyvät nopeasti oireiden alkamisen

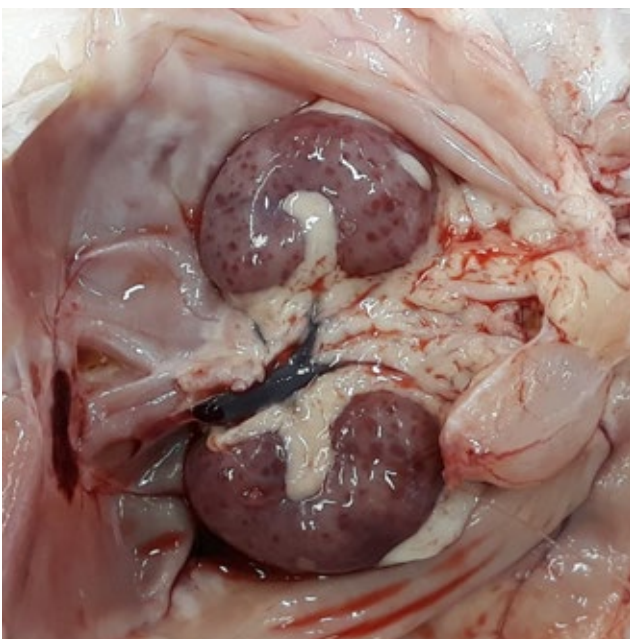
jälkeen. Usein koko pentue menetetään muutamassa päivässä.

Ruumiinavauksessa pennuilla todetaan virusinfektion aiheuttamia pieniä pistemäisiä verenvuotoja ja kuoliopesäkkeitä sisäelimiissä, tyypillisesti munuaisissa, maksassa ja keuhkoissa. Mikroskooppisesti herpesvirusinfektio aiheuttaa akuutin kuolioisen ja verenvuotoisen pienten verisuonten tulehduksen. Endoteeli- ja epiteelisoluissa

nähdään joskus tyypillisiä viruksen aiheuttamia tumansisäisiä inklusiokappaleita. Virusinfektio voidaan varmistaa kudospäätteistä PCR-tutkimuksella, mutta usein jo esitiedot sekä patognomoniset makro- ja mikroskooppiset löydökset riittävät diagnoosin asettamiseen.

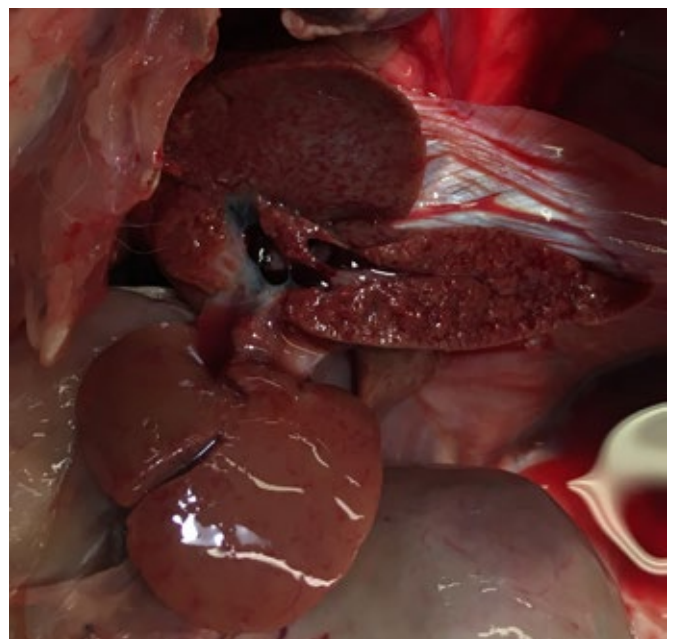
Herpesvirus aiheuttaa vakavan kliinisen sairauden tyypillisesti vain pikkupennuilla. Aikuisilla koirilla tartunta on

RUOKAVIRASTON ARKISTO

Herpesviruksen aiheuttamia pieniä verenvuoto- ja kuoliopesäkkeitä koiranpennun munuaisissa.

RUOKAVIRASTON ARKISTO

Kanin maksassa RHD-virustartunnan aiheuttamia verenvuotoja kuolioalueilla.

yleensä oireeton tai ilmenee lievänä, nopeasti ohimenevänä kuumereaktionona ja limakalvomuutoksina sukupuolielimissä tai silmissä. Virus voi jäädä elimistöön latentiksi infektioksi ja aktivoitua uudelleen esimerkiksi tiineyden aikana, ja tyypillisesti syntyvät pennut saavat virusinfektion synnytyksessä emon limakalvoilta. Viruksen replikaation ihannelämpötila kudoksissa on noin 33 celciusastetta. Pienillä koiranpennuilla kehon lämmönsäätelykeskuksen toiminta on vielä puutteellista, minkä vuoksi pentujen ruumiinlämpö on riippuvainen ympäristön lämpötilasta ja emon läheisyydestä. Pentujen alilämpö mahdollistaa viruksen nopean lisääntymisen kudoksissa. Viruksen replikoitumista voidaan yrittää estää nostamalla pentujen ympäristön lämpötilaa esimerkiksi lämpölamppujen avulla. Tällöin pentujen yksilöllistä ruumiinlämpöä on seurattava mittaamalla muutaman tunnin välein hypertermian välttämiseksi.

Sairaita pentuja tukihoitetaan oireenmukaisesti, mutta taudinkulku on nopea ja huonoennusteinen.

Koiran herpesvirusta vastaan on saatavilla rokote, jolla emät voidaan immunisoida tiineyden aikana. Rokotuksen onnistuessa pennut saavat suojaavia vasta-aineita ternimaidon kautta. Nykyään useat koiran kasvattajat ovat jo tietoisia herpesviruksesta ja voivat pyytää nartulleen rokotteen.

RHD-TAUTI TODETTU LEMMIKKIKANIINISSA POHJANMAALLA

Pohjanmaalta Ruokavirastoon tutkittavaksi toimitetussa lemmikkikaniinissa todettiin tammikuun alussa kaniinien kalikiviruksen aiheuttama verenvuotokuumeauti RHD (Rabbit Hemorrhagic Disease). RHD on hyvin ympäristössä säilyvän kalikiviruksen aiheuttama, herkästi leviävä kaniinien (*Oryctolagus cuniculus*) usein kuolemaan

johtava sairaus. Tyypillisesti virus aiheuttaa laajoja kuolioita erityisesti maksassa, keuhkoissa ja joskus munuaisissa. Sama virustyyppi, RHDV2, todettiin Suomessa ensimmäisen kerran keväällä 2016, jolloin se aiheutti pääkaupunkiseudulla villikaniineissa huomattavaa kuolleisuutta. Tauti todettiin tuolloin myös yhdellä helsinkiläisellä lemmikkikaniinilla. Vuonna 2017 todettiin yksi lemmikkikaniinintapaus Oulussa, vuoden 2018 aikana tapauksia ei todettu yhtään. Vuosina 2017, 2018 ja 2019 ei villikaniineissa ole havaittu lisääntyntä kuolleisuutta. Suomessa on saatavilla rokote lemmikkikaniineille, jonka käyttämistä suositellaan. Virus ei tartu muihin eläinlajeihin eikä ihmisiin.

Erikoistutkijat Veera Karkamo ja Outi Simola

www.ruokavirasto.fi

LifeVet

Sinun kanssasi – eläinten parhaaksi

Huipputehokas ja kompakti CT-laitteisto Vimago Pico

Uutuus!

- Erinomainen kuvanlaatu yhdistettynä joustavaan ja monipuoliseen käyttöön
- CT-, läpivalaisu-, ja röntgenkuvaus
- 2D-, MPR -ja 3D -kuvaus
- 360° astetta kääntyvä kehikko mahdollistaa joustavan työskentelyn ja kaikki kuvakulmat
- Voidaan liikutella huoneesta toiseen
- Sopii kaikenkokoisille potilaille hiirestä mastiffiin
- Helppokäyttöinen käyttöliittymä, jossa erinomainen kuvanlaatu sekä nopea kuvanmuodostus

IMAGINALIS

LifeMed Oy
Billskogintie 23 K
02580 Siuntio
Puh. (09) 8870 720
info@lifemed.fi

www.lifevet.fi
www.facebook.com/lifevet